

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. II. Spiritus ac feruor quo Regulæ aplectendæ sunt, & obseruandæ, &
ratio eas cum vtilitate legendi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

n Luc. 11. 28
o Ioa. 13. 18.

p Col. 1. 10.
S. Tho. legit.
Ambuletis
dignè Deo

q Mat. 6. 10

a Dem. 5. 1

b Prov. 7. 2
c 3. 4.

ipsemet dixit : n *Beati qui audiunt verbum Dei & custodiunt illud.* Ac propterea (vr ait Sanctus Augustinus) adiunxit: o *Non de omnibus vobis dico: ego ius quos elegerim. atque si clarius dixisset: est inter vos falsus quidam discipulus. qui præcepta & consilia mea audiuit, & non tenet: beatus tamen non est: qui et nec diligit, nec magni facit, nec vult opere exequi.* Intelligat itaque Religiosus, quòd licet in eo sit felix, quòd ad eò plenè Dei voluntatem agnoscit, prout in eius Regulis continetur: non tamen propterea beatus est, quòd en nouerit; sed quòd opere ipso eas custodiat. Cognitionis enim scopus est, quem insinuauit Apostolus, cum dixit: p *vt dignè ambuletis, Deo per omnia placentes, & in omni opere bono fructificantes.* Quid autem est ambulare dignè Deo: nisi (vt S. Thom. ait) viuere cum ea grauitate, quæ decet seruos Dei: Quem admodum enim Regum ac Principum domestici famuli non ita se indant, & in reliquis gerunt prout ipsos secundum proprium statum decet; sed secundum dignitatem & amplitudinem dominorum, quibus inferuiunt: ita omnis nostra cogitatio ac sollicitudo esse debet, vt voluntatem Dei implemus, sicut infinita eius dignitas & Maiestas promeretur: studentes in omnibus illi placere, obedientia quadam adeo perfecta, quæ verè digna sit Domino, qui eam imperat. Ad quam dirigitur, quod Christus D. N. in be nos petere, vt q *Patris voluntas fiat in terra, sicut in celo: vbi dignè impletur prout à Creatura impleri potest voluntas ad eò immensi Creatoris.*

CAPVT II.

SPIRITVS AC FERVOR QVO REGVLÆ AMPECTENDA sunt & obseruanda, & ratio eas cum utilitate legendi.

EX DICTIS DEDVCENDVS EST SPIRITVS obseruandi Regulas, optando scilicet, perfectè in eis Dei voluntatem agnoscent, amare, & stimare, & opere exequi vt vitam ducamus dignam propriæ Professione; & ipso Deo, qui ad eam vocauit: studentes ei placere ad implendis rebus omnibus magnis & paruis, quæ in Regulis continentur. Hoc commendauit Moyses populo suo, cum Dei legem voluit ei promulgare, dicens: a *audi Israël caremonias atque iudicia, qua ego loquor in auribus vestris hodie: discite ea, & opere comp'ete.* quasi tria ab eis peteret circa legem, quam promulgabat. *Primum:* vt eam attentè audirent, etiam in interioribus animæ auditu, per quem Fides & obedientia ingrediuntur. *Secundum:* vt eam discerent ita, vt memoriæ infixæ maneret, & intellectu eam penetrare. *Tert. im,* ac præcipuum, vt eandem plenè ac integrè opere exequerentur. Quæ tria amplius explicauit Salomon dicens: b *Fili serua mandata mea, & legem meam, quasi pupillam oculi tui: liga eam in digitis tuis. scribe illam in tabulis cordis tui.* tanto, inquit, studio ac diligentia legem, & præcepta, tuique itant

Ree-

Regulas castodi, quasi pupillas tuorum ocnlorum : illæ siquidem sunt oculi, qui te illustrent, ac ducunt in hac via cœlesti. Et quemadmodum nec festucam vnam in oculo tuo ferre potes: nam etiam minima ad eò tibi est molestia, vt quietem nullam habeas, donec eam extrahas: ita nullum debes defectum contra legem & Regulam tuam admittere. Quòd si in aliquem lapsus fueris, ad eò premere te debet, & mordere conscientia: vt non quiescas, donec per pœnitentiam eam elueris: cum ex hoc pax omnis & splendor animæ tuæ dependeat. Vt enim ipse Saluator noster dixit: *Si oculus tuus simplex fuerit ac purus: totum corpus tuum lucidum erit.* Debes quoq; legem hanc & Regulam *d tuis digitis alligare, vt e semper eam coram oculis gestes,* vt memor sis omnium, quæ ea commendat: nec aliquid eius ex obliuione prætermittas. Nec dicit: vni digito esse alligandam, quemadmodum annulus inferitur; sed in omnibus: vt intelligas: quanta soliditate & firmitate habere eam debeas in manibus tuis, vt opere exequaris. Quòd si quæras: quibus funiculis sit alliganda? respondebo: Chaitatis, quam S. Apostolus *vinculum pæfectiõnis* appellat. Nam (vt S. Chrysostomus explicat) omnes virtutes ligat, vt hominem reddat perfectum: Quod si legem diligis, amor hic illam tuis digitis alligabit: vt semper eius memineris, & ad implendam exciteris. Nam vbi Amor est: nec obliuio, nec incuria, aut ignauia locum habet: & eò tendit, quod Salomon dixit, vt *g scribas legem,* non in tabulis lapideis, aut æreis; sed in *tabulis cordis,* hoc est, in memoria, intellectu, & voluntate; dando operam, vt memoria semper eius recorderetur; intellectus eam pœnetret, & assequatur; ac voluntas ita amplectatur; vt virtutes, quas lex & Regulæ cõmendant, sculptæ in apima maneat, quemadmodum ibi sunt scriptæ. Religiosus enim nõ scribit virtutes in tabulis cordis, quasi auctor librũ componens, & sententias scribens verbis, ordine, & modo, qui magis ipsi placet, sed quasi et aliquo originali describens; qui non fungitur bene iuo officio, dum sententiam, & sensum eius, quod in originali est, ponit; sed etiam debet eadem verba eodemq; ordine, ac distinctione ponere: nec iota, aut apice prætermisso. Cogita igitur: Regulam esse exemplar, & quasi originale virtutum Religiosarum; & singulas virtutes esse quasi sententias; earumq; proprias actiones esse quasi characteres; circumstantias verò, illas exornantes, esse quasi apices & comata; incumbere autem tibi ex officio totam Regulam, sicut verè est describere in anima tua. Nec satisfacies, si virtutem scribas pro tuo arbitrarij; sed ita describere oportet, sicut in lege & Regula est præscriptum, Nec seruanda tibi est paupertas, temperantia, & obedientia pro arbitrio & electione tua; sed in rebus, & cum ijs circumstantijs, quas tua Religio commendat. Amplectendo (vt ait S. Ephræm) res æquè paruas, ac magnas ipsius perfectionis, non prætermittis iota, aut apice; hoc est, nec minimo o-

c Matt. 6.

d Deut. 6
c c. 11. 1. 5.

f Colof. 3. 1

g Prou. 3.

Ser. de vita
spirit. nu. 34

g Heb. 5.8

h Isai. 62.4

Tract. 6.6.2

Collat. 10.6
7. & 9.Reg. 5. ex
Fust.

minimo opere, nec minima eius circūstantia. Ad quod si opus esset, ut ipse tuus sanguis loco atramenti adhiberetur, esset ad id bene collocatus: effundendo scilicet illum, vbi id necessarium esset, ad exequendum quod Deus iubet; & resistendum peccato, quod prohibet. Quemadmodum ipse Salvator suum effudit, de quo dixit Apostolus, quod *ex iis, quae passus est, didicit obedientiam*; assecutus experimentalem scientiam obediendo voluntati Diuinæ in sudore vultus sui, & effusione sanguinis. Eodem autem modo vale, ut Ecclesiae filij eam assequantur, de qua Ecclesia dixit ipse per Isaiam, quod esset vocanda *h voluntas mea in ea*; quod nomen tanquam novum quod Dominus nominavit; aut, iuxta verbum Hebraeorum *perforavit & excavavit*, quasi qui literas stylo aliquo ferreo pungens, aut cælo excavans, foris at, ut omnes intelligant: Diuinæ voluntatis executionem non sculpi in anima, nisi multis adhibitis mortificationibus, & afflictionibus, quibus quique seipsum punget; aut infligendo penam, aut subtrahendo sibi omnia superflua, ut superius est dictum. Et hac ratione Regula scripta vertitur in viam; & Institutum in Constitutionibus scriptum, efficitur viuens in cordibus. Quare perfectus Religiosus, est quasi Regula & Institutum viuens, in quo videri ac legi potest quicquid in libro Regularum est scriptum: ex hoc enim exemplari descriptum valde ad viuum.

§. I.

VERVM QUIDEM EST, Hoc non vno momento, nec vno tractu effici posse; sed paulatim & continuo exercitio. Quemadmodum (ait Cassianus) Scholæ Magister proponit puero discenti scribere perfectissimi characteris exemplar: non quod is prima die omnino similes characteres efformet & aequè scribat eleganter, atque ipse Magister; sed ut incipiat pulchram characteris formam effingere, & attendat ad scopum suum, hoc est, tam elegantem effingere characterem, atque est in ipso exemplari. Quod paulatim obtinebit, quotidie scribens, & laborans, ut, quod scribit, sit ipsi exemplari simile. Ita inquam non proponitur Religiosis in Regularum heroica virtutum perfectio, quasi statim eam possint assequi; sed, ut statim incipiant eam desiderare, sibiq; procurare, & in omnibus, quæ fecerint, cum ipso exemplari, quod ante oculos habent, sese conformare, supplentes defectu & efficaci voluntate, quod viribus deest: & ex vna parte humiliantes se, cum videant, quàm modicum habeant, & quàm multa illis desint, ut ad tantam perfectionem perueniant; ex altera autem seipsum excitantes ad eam procurandam: confidentes Magistro cælesti, qui tale eis exemplar, et intentione proposuit, ut vitam suam cum eo conformarent. Ex quo deducit S. Basilius solennem quandam valdeq; utilem sententiam, dicens in omnibus, quæ facimus, debere nos seruare unicam solam Regulam & formam. De

sc. voluntatē: cui nos semper accommodemus. Eum in modum, quo pictor aut sculptor perfectè facit suum opus, cum ante oculos habet exemplar sibi datum, ab eo, qui illud iussit fieri; & in omnibus simile suum efficit opus: ita Christianus & Religiosus erit in suis actionibus perfectus, cum operam dat, vt omnes, magnæ & parvæ, cōdormes sint voluntati Dei; & legi, ac Regulis præscriptis æquales. Idem prius docuit S. Dionysius, dicens: quod quæ admodum ei, qui desiderat pulcherrimam aliquam imaginem pingere, aut aliquid ex alio originali transferre: necesse est semper ad exemplar illud aspiciere, ex quo opus suum formare debet; nec ad rem aliam attendere, ne aberret. Ita etiam, cum aliquid facis, affigere debes oculos in Deum & Christum D. N. ad effingendam in te virtutum eius imaginem, easque in animam tuam transferre. Quæ virtutes, cum in lege & Regulis Religionis sint bene expressæ: idèd attentè eas aspiciere oportet, vt eis te omninò conformes; remouens oculos ab hominum applausu, mundi iudicijs, & legibus carnis, quæ te facient in omnibus, quæ feceris, aberrare.

Ex quo fit, vt nullius pietatis aut maioris perfectionis prætextu conculcanda sit Regula aut aliquid contra eam faciendum; sed suspectum semper habendum quemcunque impulsum, aut reuelationem, quæ ad eam transgrediendam, aut cum scandalo & offensione Cōmunitatis contemnendam, induxerit. Huc tendit insigne illud Apostoli ad Philippenses documentum, cum dixit: si quid aliter sapitis, quam ego vobis dixerim, & hoc vobis Deus reuelauit Veruntamen ad quod peruenimus, idem sapiamus, a *S. in eadem* *permanemus Regula*, voluit enim Apostolus (vt explicat S. Thomas) titulo & prætextu reuelationis neminem debere recedere à communi Ecclesiæ sententiæ & Regula vitæ quam illa tenet. Quod etiam extendendum est ad Religionem ita, vt nemini liceat pallio nouarum reuelationum, & propriorum impulsuum introducere schismata, turbationes, aut dissensiones; recedendo à communi omnium sensu; & Regulam vitæ, quam profitentur, conturbare: cum sit ab Ecclesiâ approbata, & confirmata. Ordinariè enim huiusmodi impulsus non à bono spiritu proueniunt, sed à proprio: qui proprio iudicio valde tenaciter adhæret, cuius arrogantia aded est efferata, vt vniuersæ communitatis iudicio sese præferat. Et quæ maior superbia esse potest: (ait S. Bernardus) quàm proprium iudicium totius Religionis iudicio præferre: quasi solus haberet spiritum Dei, reliqui autem deciperentur. Hic est spiritus ille fabulator, (cuius detrimenta retulimus superius) capitalis hostis vitæ Religiosæ, eiusque firmitatis ac perfectionis. Quæ fundatur non in mobili arena iudicij proprii, & arbitrij particularium Religiosorum: sed in firma & fundamentali petra suæ Regulæ, confirmatæ antiquitate & sanctitate Fundatorum, qui eam constituerunt; & patrum, qui eam custodierunt:

& per

Similitudo.

a Philip. 3: 5, Lett. 3.

Serm. 7. de Resurrect. Tom. 2. tra. 1. c. 12.

Coll. 13. c. 4.
c c
c c
c c

b 11. 10, 34

c Deu. 3. 2, 11.

d Deut. 6. 6
e c. 11. 18.

e Prov. 6. 0

f. Mat. 2. 58

& per hoc ad excelsos valde sanctitatis gradus peruenerunt. Et cōeolde fequerentur successores: si, cum proprii iudicij subiectione, eandem acceptarent, & seruarent: imitantes suos prædecessores. Vt præclare testatur Casianus, exhortans ad cognoscendam dignitatem Auctorum, & Fundatorum, Professionis Religiosæ: quia necesse est, (inquit) vnamquamque vitam, ad illum finem secum pertrahere sectatorem, ad quem Auctor ipsius Inuentorque peruenit Regula itaque S. Benedicti, aut S. Ignatij deducet Religiosos, eas perfectè seruantes, ad eos sanctitatis gradus, quos eorum Patres fuerunt assecuti: qui eam custodientes, ad eum magni Sancti euaserunt. b Deum autem non est personarum acceptor, vt ait S. Petrus, sed in omni gente, qui timet eum, & operatur iustitiam, acceptus est illi, nec parciùs spiritu sancto replebit præfentes, quàm eos, qui præcesserunt: si eandem viam teneant, quã illi tenuerunt. Quamuis enim regulariter nullus ad sanctitatem sui Fundatoris perueniat, qui c aquile instar super omnes filios suos volat, prouocans eos exemplo suo ad volandum, & ascendendum ad locum, quò ipse peruenit. Id tamẽ inde prouenit, quòd nullus ad Regulam tam exactè seruandam contendat, atque ille seruauit; neque cœlestes fauores, quos accipit, cum ea fidelitate expendit, & in opus deducit; sicut ille de acceptis faciebat. Ad quod confirmandum dixit semel Dominus Deus noster Sanctæ Angelæ de Fulgino se non minores gratias & fauores largiturum præsentibus, quàm fecisset seruis suis Francisco, & Dominico temporibus præteritis: si in eis inueniret vas capax, dispositionemque ad eos suscipiendos.

Ex quibus colligitur: Religiosum cupidum obrinendi perfectionem, ad quam est vocatus, debere quasi indiuiduos comites sibi adhibere ipsas Regulas dirigendo & collimando omnes suas actiones iuxta earum præscriptum, in omni loco & tempore, domi & foris in lecto, in cella, & extra eam, siue comedat, siue laboret; dormiat, aut vigilet; agendo cum Deo, aut cū hominibus, Cogitet, dici sibi à Deo, quod olim populo Israël: d Verba & mandata quæ ego precipio tibi hodie erunt in corde tuo; & meditaberis in eis sedens in domo tua, & ambulans in itinere; dormiens atque, consurgens scripseris, ea in limine, & stans domus tua, & ligabis ea quasi signum in manu tua. e Conserua fili mi ait Salomon, præcepta patris tui & ne dimittas legem matris tuae. Liga eam corde tuo iuxta, & circumdantur tui. Cū ambulaueris, gradiantur tecum: cū dormieris, custodiant te, & euigilans loquere cū eis. Quia mandatum lucerna est & lex lux, & uisus, & increpatio disciplina, siue pædagogus, qui te in bona disciplina cōtinebit.

IN HIS omnibus elucere debet zelus Regularum, quem ad modum in Elia: de quo facta Scriptura ait, quod f dum zelat Zelum legis, receptus sum in munere: vt in curru igneo ad cælum duceretur. Quid autem aliud est z-

late zelum legis, & Regularum quàm vehementi teneri desiderio obseruationis earum, magna verò pœna ac dolore affici: cùm aduertit, eas violari, aut contemni: & omnem operam dare, vt huiusmodi iactura omnibus vijs, quibus potest præueniatur, & evitetur. Hic autem zelus inchoari debet ab vnoquoque in seipso, diligenter attendendo, ne ipsius culpa Regularum custodia imminuatur; nec eas ipse transgrediendo, nec alijs exemplo malo occasionem præbendo eas transgrediendi. Quare zelus ita ad alios extendere se debet, vt studeat, qui illum habet alios etiam Regulas magnificere, & custodire: sicut ipse conatur custodire. Et hoc est, quod Scriptura appellat zelare zelum: hoc est, habere zelum, ne zelus ipse intepescat, aut refrigescat, sed vt in omnibus cum magno feruore ardeat. Et qui hoc modo Regularum custodiam zelauerit: ex eis hauriet aded feruentes & præstantes virtutes, quæ quasi igneus currus eum à terra eleuent, & spiritum transferrant in paradysum.

§. 2.

SUPEREST explicare ex his, quæ dicta sunt, modum, quo Religionis Regulae sunt perlegendæ: quod exercitium est vnum ex maximè commendatis, & frequentatis in ea. Sufficiet autem nobis pro exemplo, quod Sanctus Augustinus ad finem suæ Regulae commendauit: vt vos ipsos (inquit) quasi in specule aspiciatis neque ex oblivione aliquid exequi prætermittatis: legatur vobis Regula singulis septimanis. Et cum aduerteritis vos præstare omnia, quæ in ea sunt præscripta, gratias Deo agite: qui fons est omnium bonorum. Quando autem aliquis deprehenderit, se in aliquo defecisse, doleat de præteritis; & statuatur, se in futurum velle emendare. Oret simplex Deum, vt culpam remittat; & ne patiat labi in tentatione. Non potuit breuioribus & grauioribus verbis explicari modus tenendus in lectione Regularum. Quod autem ad frequentiam eas legendi attinet, in singulis Religionibus seruandum est, quod hac de re est constitutum: siue singulis septimanis, siue singulis mensibus. Quemadmodum tamen medici debilibus ac valetudinarijs suadent, ne simul multum comedant; sed potiùs ter, aut quater sumant, quod semel & simul sumere cogitabant: vt facilius eorum quæ sumuntur, digestio succedat: ita pro Religiosis, Nouitijs præcipue ac Tyronibus, est bonum consilium: ne vno tractu Regulas omnes perlegant; sed quotidie aliquam partem: vt sic faciliùs eam possint digerere, & ad sua interiora trajicere. Eum in modum, quo a *Leuita* (vt ait *Eldras*) legimus in volumine legis Domini Dei sui quater in die, parum scilicet singulis vicibus, consuenter & adorantes Deum etiam quater: siue lectionem interrumpent laudibus; siue lectionem & laudes aptè simul commiserent. Nam lectio legis Dei, & ipsius Regulae non siccè, & cursim fieri debet; sed paulatim,

Modus legendi Regulas.

Cap. 45.

cc

cc

cc

cc

cc

cc

cc

Similitudo.

a. Esd. 9. 3.

Exemplum.

Ad Fratres
de Monte
Dei.
Cassia. Coll.
10. c. 10. 5
Coll. 4. c. 9
Homil. 7. in
Ezech.

& cum aliqua mora: vt varij affectus ac petitiones lectioni miscantur for-
ritini conformes, qui in legente prædominatur; & quem eius author ha-
bebat. Nam (vt Sancti Patres asserunt) sacra Scriptura non potest com-
modè intelligi, nisi quis eundem induat spiritum, quo illa fuit scripta. Non-
filiū poteris (ait S. Bernardus) sensum S. Pauli in suis epistolis; nec Davidis in
suis Psalmis bene assequi, & penetrare: nisi eundem spiritum habeas, quem
illi habuerunt. Et S. Gregorius ait: Si interius es à bono spiritu permotus
de desiderio & affectu alicuius virtutis: statim capies, quæ S. Scriptura de ea di-
cit: quæ adhuc excitabit te, ad eam desiderandam, & procurandam. Eum in
modum, inquam, non satis capies & assequeris spiritum Regularum, nisi ean-
dem Authoris spiritum induas. Et cum affectus eris, & permotus desiderio
paupertatis, aut humilitatis, tunc facillè penetrabis, quæ Regula ipsa de eis
tradit; ipsaque lectio maiorem in te feruorem excitabit, ad eandem pro-
curandas.

SED in genere S. Augustinus tetigit spirituum ac sensuum varietatem,
quibus perlegendæ sunt Regulæ: nunc spiritu compunctionis & lacryma-
rum aspiciendo in eis tanquam in speculo multitudinem & grauitatem pec-
catorum, & defectuum nostrorum, ob earum transgressionem. Eum in mo-
dum, quo b. stebat omnis populus Israel, cum audiret verba legis Dei. Et c. Rex Is-
raëls cū audisset verba libri legis Domini, scidit vestimenta sua, præ dolore: adgressus
ex eius lectione culpas admissas contra eam; & pœnas quas in eo Deus tur-
nabatur. Neque est præter rem consilium illud, vt quando Regulæ legun-
tur, aliqua pœna sese quisque eo die afficiat, ob culpas quæ aduertentur
contra eas admissæ; aut saltem ad finem hebdomadæ, aut mensis, quando
omnes erunt perlectæ. Feruens enim Religiosus statim atque culpam ab-
uertit, dolet, ac tristatur. d. tristitia autem qua secundum Deum est; panitentiam
(vt ait Apostolus) in salutem stabilem operatur.

Hic spiritui valdè affinis est spiritus humilitatis & cognitionis superflua-
us, erubescens cum Regula legitur, de suis imperfectionibus; & cogitans,
quàm multum sibi desit ad perfectionem, quæ in ea est depicta. Licet quæ
tibi cogitare: cum eam legi audis: Dominum nostrum per os legentis dice-
re tibi quod dixit Ezechiel: Tu fili hominis, ostende domui Israel templum, &
confundantur ab iniquitatibus suis, & metiantur fabricam suam: & erubescant
omnibus quæ fecerunt. Quid autem aliud est Regula in charta scripta, nisi que-
dam idæa & effigies sanctitatis; qua Religiosi, qui sunt viua Dei templum
ornati esse debent: Hæc igitur idæa sic picta ac descripta, ostenditur eis in
regulis septimanis, aut mensibus: vt confundantur de defectibus in Regula-
rum transgressionem; & conentur eam reparare. Et vult, ipsos metiri hanc fa-
bricam; vt bene assequantur latitudinem, & longitudinem; altitudinem

b. 1. Esai 8. 9
c. 4. Reg. 22.
11.
d. Co. 7. 11
c. Ezech. 43.
10.

et profunditatem virtutum, quas Regula proponit: vt erubescant videntes, se tam procul distare ab eis; & simul animum sumant seseque extimulent ad eas procurandas: ædificantes in animabus suis pulcherrimum templum. hinc exemplari omnino conforme.

Hic alius est finis, & scopus respicientis in lectione Regularum: vt audientes, fabricam nostram metiamur, ad videndum quid nobis desit, & festinemus, vt illud assequamur, & totum ædificium perfecte absoluamus. Nihil enim aliud est Regula paupertatis Religiosæ, quam idæa quædam sive figura depicta, aut delicta viæ paupertatis, in anima nostra ædificande quam idæam cum legeris, meriti debes quatuor eius partes. *Altitudo* eius, est imitatio Christi in cruce nudi; *latitudo*, est nuditas in omni genere rerum temporalium; *longitudo*, est perpetuitas & continuatio per totam vitæ spatium; *profunditas*, est sui ipsius contemptus tanquam veri pauperis, digni, qui ab omnibus contemnatur. Et in progressu huius mensuræ aduerte debes, quid tibi ad eam desit; & excitari ad eam implendam, non abijciedo animum, quamuis multum desse videas. Deus enim, qui tibi dedit, quod habes: reliquum dabit, quod cupis: modo gratias & gloriam pro omnibus ei reddas firmiter credens, quod sicut ipse est, qui illam idæam delineaui: ita idem est, qui præcipue ædificium sit perfecturus. Et quemadmodum ipse ponit ob oculos exemplar & materiam virtutum: ita idem est (vt Ieremias ait) *qui in corde eorum eas scribes*: ac proinde ad eum recurrendum est in orationibus, cum cogitas & agis. de eis in te exprimendis, diceas cum Davide: *Docce me facere voluntatem tuam quia Deus meus es tu*. Gubernator, & Saluator meus. Et cum eam doceas me per Regulas, adiuua quoque tuâ gratiâ ad eas obseruandas. Alia documenta alicuius momenti ad legendum valde sacros & pios libros posuimus in Duce spirituali: qui vsui etiam sunt ad lectionem Regularum. Quæ, quod à sacro Euangelio profluxerint, merito legi debent cum ea reuerentia, attentione, ac deuotione, quam id promeretur, quod ex fonte adeo nobili, & excellenti promanat.

(..)

Exemplum. Ier. 31. 33. gP. 142. 10. Tract. 2. c. 2.